Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САҺА ОЛОХ

Хаһыат 1931 сыл алтыннан 15 күнүттэн тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААҒЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААҒЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 78 (5902) | 1983 сыл. От ыйын 2 күнэ СУБУОТА | Сыаната 2 харчы.

Оройуоннааҕы пресс-киингэ

Биллэрии курдук, оройуон совхозтара от хомуурутар 116, ол иһигэр 15 кэлим механизацыялаах, 19 механизированнай ангардаах, 42 колоноо-илиинэн уонна 40 илиинэн үлэлиир звенолары туруоралларра барылламмыта.

Бэҕэһээнки туругунан ходуһаларга блара-суоҕа 47 звено, барыта 524, ол иһигэр Карл Маркс аатынан совхозка 142, Эрликкэ 142, Субуруускайга 87, «Чурапчыта» 111, «Мындаҕаайы» совхозка 42 эрэ, кийин таҕыста. Звенолары көһөрүүгэ наҕылыйыы, ходуһаҕа тиийэн баран олоҕу-дьаһаҕы булунарга тардыллыы курдук ааспыт сыллардааҕы итэҕэстэр эмиэ хатыланнылар.

От төһө эмэ сиппитин, оттуурга саамай табыгастаах күн-дьыл турарын үрдүнэн наҕылыйыы салгыы гулуйуллуон сатаммат, ходуһаҕа тиэтэйиэххэ.

ҮҮККЭ БЫҺААРЫЫЛААХ ЫЙ

Сайыгы мэччирэг бастаҥы ыйа обуста. Эрдэттэн бэлэмнээммит, сайылыкка кэмигэр тахсыбыт, күөх сиргэ бастакы күннэриттэн дьулуһан үлэлэбит сирдэргэ итти кэмнэ үүтү ылыны биллэрдик үрдэттилэр. Эрилик Эристиин аатынан совхоз Хадааардааҥы отделениетын ыанньык фермаларын коллективтара үүтү государствоҕа туттарыы сыл ангардааҥы быыстыан болдьоҕун иннинэ толорудулар. Итти отделение оройуонтан ыҥырылаах «ЛЕНИН 60 сылы» (старшай Осипова М. Е.) уонна Бэрэ (старшай Никитина М. В.) фермаларын, сайылыкка эмиэ үрдүк кирбиитин баһылаттэрэн куоталаһыыны көрүлэбит «Чурапчы» совхоз Арыылахтааҕы отделениетын «Эрчим» комсомольскай-ыччат ферматын (старшай Иванова М. И.) ыанньыксыттара үрүн илгэни үксэтиигэ атыттартан быдан ордук кордэрүүлэннилэр.

Оҥ эрээри үүт ыамын үрдэтиигэ итти төбөстөох ыйы совхозтар үгүс фермалара ырааҕынан ситэ туһамматтылар. Оҥ, сүрүннээн, сайылыктарга баалыы суох тахсыбыт, ыанньыгы мэччитиини уонна эбии аһатыыны мөлтөхтүк эрийбит, ыамы маассабайдык көтүнүт түмүгэр таҕыста. Итинник иитээс холбобур, Карл Маркс аатынан совхоз Одьулуунаабы отделениетын (управляющай Седалищев Е. И.) икки сүрүн сайылыгар—Туолбукка уонна Тамаҕха чөнчү сыһыаннаах. Тамахтар ыамы үгүстүк көтүтүүлэр, механическай ыаһыны кыайан киллэрбэккэй бүтэһик нэдиэлэтигэр диэри ынахтарын күнүгэ иккилиитэ ыы олорбуттар, муостата суох буор титиккэ үлэлэн үүт хаачыстыбатыгар эмиэ эбэҥи сүүтүүлэр. Сайылыкка арыый эрдэ тахсыбыт Туолбут ыанньыксыттара пс кыахтарын эмиэ ситэ туһаммакка хаалбылар. Отделение салалтата итти фермаларга эбии аһылыгы оҥорууну ый 25 күнүгэр диэри кыайан тэрийбэтэҕэ. Дьиссиплиинэ, эпиэнэтинэс суоҕуттан манна эбэх үүт буорту буолла.

Тэрээһина суох быһыы «Чурапчы» совхоз Киэҥкитээри, «Мындаҕаайы» совхоз Соловьевтааҕы отделениеларын фермаларыгар эмиэ таҕыста. Ол да иһин итиннэ мэччирэг сабаланыытын үүтү ылыы эрэйиллибит кэмэйэ ырааҕынан ситиһиллибэтэ.

Саамай күһаҥна, үлэ дьонугар охсуулаах араас биричиниэлэринэн ыаммыт үүт буорту буолуута салҕаппан тахсыбыта буолла. Үүт хаачыстыбатын үрдэтиигэ эмиэ сөптөох болбомто ууруллубата, көрдөбүл үрдэтиллибэтэ.

Онон тэрээһини итиэҕэстэрин тэбиитигэр ааспыт ыйга оройуон үрдүнэн үүтү валовой ылыы уонна государствоҕа туттарыы сорудахтара ыраабыынан толоруллубатылар, биир да совхоз графикка киирбэккэ, сыл ангардааҥы кирбиитин ылбакка хаалла.

Үүт ыамыгар ураты эпиэттээх, быһаарыылаах от ыйа үүнэ. Бу ыйга өрүттүбэтэхпитинэ, бириэмэни мүччүгүттахпытына үүтү-аһы үксэтиигэ күөх сайын быйаҥын ситэ туһаммакка хаалар кутталлаахпыт. Совхозтар, отделениелар салайааччылара, күөһү иитиитин специалистара, фермалар коллективтара ааспыт ый уруоктарыттан сүһэл түмүктэри өйдөстөр, от ыйыгар үүт ыамын үрдэтиигэ, хаачыстыбатын тупсарыыга эрчимнээх дьаһаллары ылар эбээһинэстээхтэр.

Туох ханнык иннинэ, хас ферма ахсын ыраах барытын күнүгэ үстэ ыаһыны булгуччу олохтуохха. Ыамы көтүтүү иһин бостууктарга, ыанньыксыттарга моральнай уонна материальнай ирдэбили олохтуохха. Үүт табаарынаһын үрдэтиигэ көрдөбүлү тоту кууһурдуохха. Кистэл буолбатах, сорох сирдэргэ ыанар үүт да кыайан учуоттаммат, хайдах ороскуоттанара да чуолкайдык көстүбэт. Итинник чахчылар бэл Туолбут курдук киин фермаларга тахсаллар. Маны көрүөххэ, көннөрүөххэ. Ыанньыгы учуутэйдик көтээн мэччитэри сэргэ, эбии аһатыы хайаан да наада. Оттон совхозтар фермаларын баһыйар үгүс оттуулэр баччаагыта диэри көөнньөрбө кыайан оҥоһуллубат эбэтэр оҥоһуллар да буоллаҕына ситэтэ суох, оннооҕор эбии хаачыстыбата мөлтөх. Бу хаһаагыта диэри салгыныаҕай? Фермаларга үүт хаачыстыбатын иһин охсуһууну эмиэ күүһүрдүөххэ наада.

Совхозтар партийнай тэрилтэлэрэ, хаһаайыстыбаннай салайааччылар үүммүт ыйга үүт ыамын хаалыыттан таһаарар, государствоны кытта ахсаанга графикка киирэр иһин баҕаларын тэрийэр үлэлэрин салгыы тупсарар, социалистическай куоталаһыыны өссө көхтөөхүк, кодьүүстээхтик тэнитэр соруктаахтар.

ОТ ХОМУУРУГАР ТОЛОРУ КҮҮҺҮНЭН КИИРЭ ОХСУОХХА!

КӨМӨ КӨДЬҮҮСТЭЭХ БУОЛУОХТААХ

Сунтаар оройуонун общественноһа итиэннэ Болугур нэһилиэгин олохтоохторо сүөһү аһылыгын бэлэмнээһинигэ көхтөөхтүк кыттарга ыҥырыллара киэн биирдэбили уонна ейбөлүү ылар. Бэс ыйын 29 күнүгэр «Сельхозтехника» холбоһук коллективын уопсай мунньаҕар шефтээх «Чурапчы» совхоз Сылгыаабы отделениетыгар от үлэтигэр көмөнү тэрийии туһунан боппуруос дьүүллэһиллибиэ.

Дакылаатчыт партийнай тэрилтэ секретаря солбуйааччы Н. А. Посельскай итиэннэ кэпсэтиигэ тыл эппит дьон от хомуурун эпиэттээх хамманнытыгар совхозка кодьүүстээхтик көмөлөһөр, хас биирдии киһи активнайдык кыттыытын тэрийэр наадалааҕын бэлиитэлиэр. Коллектив ааспыт да сылларга анаан ааҕыллыбыт звенону тэрийэн үлэлэтэрэ эрээри, тэрээһин кыаллыбакка ходуһаҕа хойутаан тахсара, кодьүүстээхтик көмөлөспөт эбэ. Итиннэхэ биир бириччиинэлэн шефтээх отделение салалтата оттуур сири сыл ахсын уларыта сылдьара буолара. Ол иһин А. С. Макаров, С. Н. Пудов, И. П. Макаров, М. А. Пинигин уо. д. а. оттуур сири бастыйаанная сыһыарарга туруорустулар. Оччоҕо хадьымалы хаалларбакка оттуурга, интэриэс үөскүөх, ходуһаны ыраастаһыы, күүрүөлэһии, уоҕурдуулары киллэрии, көрүү-хаарыыны, о. д. а. үлэлэр былаанныахтык ыытыллыахтара эбэ, диэтилэр кинилэр.

Тыл эппит дьон ходуһаҕа үлэ режимин, оттуур маршруту тутуспат буолуу, иитэр-ийдэтэр массабай-политическай үлэни дьаалатыынан уһуннарыы курдук ааспыт эбэ ситиһиилээхтик тутардылар. Оскуолатаабы тиһэх балта выпускниктарга, ситии-хоруу аттестатын сэргэ, совхоз производствотыгар үлэлии тахсар тутевкалар туттарылыннылар. Оскуоланы бүтэрбиттэр баары тутуспутунан «Чурапчы» совхоз Сылгыаабы отделениетыгар Бэрэ уонна Уһун Күөл фермаларыгар үлэлии тахсарга өссө саас муус устарга быһаарыммыттара. Кыһыны быраанныыктарга ыанньыксыттары солбуйуттара. Саас Бэрэ ферматын хотонун үрдүн хаарын түһэрбиттэрэ. Оҕолор бары сайын ахсын совхозка үлэлиир опыттаахтар. Оскуолаҕа сүөһү иитиитин уонна трактарист идэлэригэр үөрэммиттэрэ.

Выпускник тарбыт партия норуот иннигэр туруорбут сүгүн соругун — дойду Аска-үөлгэ программатын олохтоох киллэрии дьулуурдаахтык үлэлиэхтэрэ, тыа сирин олоҕор активнайдык кыттыахтара диэн эрэнэбит.

М. ПОПОВА,
оскуола директорын иитэр үлэҕэ солбуйааччы.

СНИМОККА: биригэдэ илиэннэрэ (хангастан) А. А. Бабицкай, В. И. Гуреев, В. Ф. Крупин, бригадьыыр М. Т. Балоницев уонна В. М. Баовницев үлэлэрин сүбэһэллэр.

Автор фотота.

„Сельхозтехника“ холбоһук оройуон киининээҕи коллективтарыгар ыҥырыы

Биһиги — «Сельхозтехника» холбоһук рабочайдара, инженернэй-техническэй үлэһиттэрэ уонна сулууспалаахтара, Сунтаар оройуонун уонна Болугур нэһилиэгин общественностара сүөһү аһылыгын соҕотуоҥкалааһынҕа активнайдык кыттарга ыҥырыылларын ебөөн туран, шефтээх «Чурапчы» совхозпут Сылгыаабы отделениетыгар **быйыл балаҕан ыйын 1 күнүгэр диэри 200 тонна бастыҥ хаачыстыбалаах оту соҕотуоҥкалаан туттарарга** социалистическай эбээһэтэлистибэ ылынабыт.

Бу үрдүк соругу толорор туһугар:

— от ыйын 1 күнүттэн 7 кийиллэх бастайаннай оттуур звенону тэрийэн, техниканан, оттуур тэриллэринэн толору хаачыйан сыһыарыллыбыт ходуһалары сирийэн-хоруйан, этэргэ дылы, салаа да оту. От үчүгэй хаачыйыахтаах луохпут;

— субуота кэрэ ходуһаларга та

— от хомуурдан чилиэнэ хаамыытын штабы үлэлэ

Биһиги хо тээх совхоз соҕотуоҥкалаа көмөлөһөллөр бары тэриллэ дабыт.

(Коллектив би

Бастакы тэлиилэр

«Мындаҕаайы» совхоз Соловьевтааҕы отделениета быйыл 3150 тонна оту соҕотуоҥкалыыр былааннаах. Н. Г. Федоров салайааччылаах кэлим механизацыялаах звено Амма үгүөр оттуур ходуһаларыгар туораата. Бу звено быйыл общественнай сүөһүгэ 850 тонна дорохкой аһылыгы бэлэмнэхтээх. Кинилэр бэҕэһээгиттэн Мөлүгэ оҕустарыыны саҕалаатылар.

Ити курдук 8 кийиллэх Г. И. Собакин салайар кэлэ-илии звенотун охсооччулара бастакы тэлиилэри онордулар.

Н. КРОННИКОВ.

Тэтимнэрин эбэллэр

«Чурапчы» совхоз Сылгыаабы отделениетыгар И. П. Сивцев уонна М. М. Трофимов салайар кэлэнэн уонна илиинэн үлэлиир звенолара оттоохуну оройуонҕа бастаҥынан саҕалаабыттара.

Кинилэр кэннилэриттэн даҕаныгынан Киэҥкитт. Яковлев, Арыылаахтан Д. Л. Попов, Н. Т. Захаров уонна И. В. Кажеркин звенолара оттуур ходуһаларыгар эмиэ киирэн охсуону күргүөмнээхтик саҕалаатылар.

Бэҕэһээнки туругунан совхозка кэлэнэн-илиинэн үлэлиир звенолар барыта 19 гектардаах ходуһа отун чуттар таллардылар. Оттаардыгар бэйэлэрин икки социалистическай куоталаһыыҥа киирсэн күнтэн күн тэтимнэтии эбэн иһэллэр.

«СО» корр.

Бачыым

Сүөһү аһылыгын соҕотуоҥкалаһыыҥа общественность көмөтүн тэрийэр оройуоннаабы штаб «Сельхозтехника» холбоһук коллектива от хомуурутан ыыммыт социалистическай эбээһэтэлистибэтин уонна оройуо

◆ *Оройуон о хозтарга от хо һүүтүн туһуна ры 3-с стр. кө*

ДЬОҺУННААХ СОРУКТАРГА ДЬҮӨРЭЛЭЭХТИК

Биһиги партийнай комитетпыт сайыннары кэмнэ совхоз иннигэр турар дьоһуннаах соруктары үлэлоруну идеологическай оттүгэр хааччыйыыта партком секретарын солбуйаччы К. В. Макарова сакайаччылаах 5 киһилээх группаны, отделениелар ахсын 3-түү киһилээх идеологическай хааччыйыы бюроларын тэрийтэлээтэ, сайыллыктарга уонна хонуутаабы отууларга 57 политинформатордар уонна агитатордар сүүмэрдэнэн сыһыарылыннылар.

Идеологическай группа сезон устатыгар ыытыахтаах үлэлэрин былааннаата. Онно туһаннаах үлэһиттэр информацияларын истии, идеологическай активка семинардары ыытыы курциялаһыннара буолбута.

Онтон кэнники сыллар"га Корея сиригэр турукхах эйэ олохтоммотобо. Ону аһан Азия ити оройуонугар тыгаах мэлдьи күүһүрэ турар. Корея соҕуруу өттүгэр 40 тыһыынча американскай соллааттар урукку уларыынан баалар, АХШ уонунан салгыннааҕы-байыаннай итиннэ ракетнай базалара олохсуйдулар. Корея тумул арыытыгар американскай администрация туох оҥорорго барыта Кореяны былдьаан ылыыга уонна колониялаах кубулутууга, аан дойду ити оройуонугар американецтар баар буолуулларын үйэтиннэрэ туһаайыллар.

Крымскай уобалас. Черный муора кытылыгар 7 километрга «Артек» биис аҕыйдардара тайыыллар. Онна техническэй станция, аччыгый флот, сөҕүлүүр бассейн, стадион, парк, музейдар хаһаайыттарынан оҕолор буоллар. Быйыл «Артек»ка 20 тыс. оҕо бары сүмэнэй республикалартан уонна планета үүс дойдуларыттан кэлэн сылдьыахтара.

ССТА фотохрониката.

АКТИВНАЙ ЛЕКТОР

ССКП Киин Комитетын бэс ыйынааҕы (1983 с.) Пленумун уонна ССРС Верховнай Советын ахсыс сессиятын матырыйаалларын пропагандаалааһынга «Знание» общество лектора, коммунист К. К. Пермяков активнайдык кыттар.

Киин бу күннэргэ ССРС Верховнай Советын сессиятыгар ССРС Министрдэрин Советын Председателин бастакы солбуйаччы, ССРС Тас дьыалаларын министрэ таб. А. А. Громыко аан дойдутааҕы балаһыанньа уонна Советскай Союз политикатын туһунан дакылаатын суйдуулаах лекцияны болоҥнэтэ. Ону таһаа партия райкомун пропагандистскай группатын чилиэнин быһыытынан оройуон лекторларын семинарыгар, Эрилик Эристиин аатынан совхозтааҕы партийнай тэриллэ политинформатордарын, агитатордарын түмсүүлэригэр уонна оройуон киниги тэриллэлэр коллективтарыгар дириҥ ис хоһоонноох лекциялары аҕыталаата.

Н. КЛАДКИН.

ГРУППА АЙАННЫЫР

Эрилик Эристиин аатынан совхозка ССКП райкомун пропагандистскай группата сырытта.

Совхоз киин уһаайбатыгар ыытыллыбыт лекторларга, политинформатордарга уонна агитатордарга аналлаах семинарга группа салайаччыта И. Д. Барашков ССКП Киин Комитетын бэс ыйынааҕы (1983 с.) Пленума идеологическай, маассабай - политическай үлэни тэрийиигэ туруорбут соруктарын олоххо киллэрии боппуруоспарыгар, «Знание» общество лектордара учуутал К. К. Пермяков уонна народнай судьуйа Е. И. Макаров ССРС Верховнай Советын ахсыс сессиятын матырыйаалларын үөрэтиигэ итиннэ пропагандалааһынтан суоллары биэрдилэр. Ити кэнниттэн группа чилиэннэрэ совхоз отделениелэриттэн тарҕаһан идеологическай үлэ активистарыгар уонна фермалар коллективтарыгар лекциялары аахтылар, бэсилэлэри оҥордулар.

С. НИКОЛАЕВ.

ДЬОН ДУХОВНАЙ КӨРДӨБҮЛЛЭРИН ТАҺЫМЫГАР

Культура үлэһиттэрэ сүбэлэһэллэр

Оройуон культурнай сырдатар учреждениелэрин үлэһиттэрин сүбэ мунньаҕар ССКП КК бэс ыйынааҕы (1983 с.) Пленумун көрдөбүллэриттэн сөп түбэһиннэрэн тыа сирин нэһилиэннэтин культурнай өттүнэн хааччыйыыны салгыы туспарыы соруктарын туһунан дакылааты райсовет исполкомун культураҕа отделын сэкиэдиссэйэ И. И. Кандинскай оҥордо.

Ааспыт кыстыкка культура учреждениелэрэ барыта 2200 ардах дьаһалы ыытан 271 тыс. киһини хаптылар. «Аһылык программатын — олоххо!» диэн девизтээх агитбригадалары көрүү-конкурс ыытылынна. Көһө сылдьар библиотечкалар сүөсүһүттэр 89,6 бырыһыаннарын хааччыйдылар. Бу үлэни Арылаах, Болтого, Толоон, Соловьев, Хоптобо, Мутудай, Хадаар сельскэй библиотекалара ордук, үчүгэйдик тэрийдилэр.

Соловьев (директор А. Абрамова), Толоон (М. Мишкина), Хадаар (А. Яковлева), Болугур (Н. Васильева) сельскэй Культура дьиэлэрэ балачча ситиһиилээхтик үлэлэтилэр. Арылаахха Культура дьиэтин иһинэн «Илгэ» агитбригада тэриллиэ. Хайахсыкка, Сылыгна уонна Мутудайга «Оскуола — производство — үрдүк үөрэх» диэн көрахсобиллаах биэчэрдэр ыытылыннылар.

Уус-уран самодеятельность жанрдарын көрүү-конкурс, СССР Композиторларын Союһун чилиэнэ З. К. Степанова кытта көрсүһүү биэчэрэ нэ-ҥнэхтээхпит, үлэ түмүктэрин рабочайдар билиллэригэр күннэтэ таһааран иҥнэхтээхпит.

Бэрэ ферматыгар совхоз плем-зоотехника И. Е. Викторова политтэрийээччинэн, кулуун сэбиэдиссэйэ А. И. Попова агитаторынан үлэлиилэр. Киниилэр коллектив үлэтин-хамнаһын, совхоз, оройуон соҥуннарын сырдатыыны балачча күүһүрүтүлэр. Манна сүрүннээн Чурапчы орто оскуолатын выпускниктара үлэлиилэр. Киниилэр дьулуурдаах үлэлэрин түмүгэр коллектив бэс ыйыгар 47 тонна үүтү ыан былаанын 28 бырыһыаныгар куоһарда. 13 ыанньыксыт графиктарын тутуһан иҥэллэр.

Сантараат сайыльгар культура үлэһитэ, агитатор Г. Г. Макарова уонна коммунист М. П. Макаров кыһыл мунньуу тэрийиигэ, сүөсүһүттэр үлэлиир уонна олорор усулуобуйаларын туһунан элбэҕи оҥордулар. Холобур, иҥитхомуос булуллан манна үүтү-аһы харайарга сөптөөх усулуобуйа тэриллиэ.

Ол эрээри маассабай-политическай үлэ эриэдэхэй үчүгэйдик тэриллибит буолбатах. Ордук Киэнгки отделениетыгар агитатордар быйаҥы айаччыларга сэдэхтик сылдьыаллар. Өлгөм үүт иҥин охсуһуу тэрээһиниэр үүс итэҕэстэр баалар. Олору туоратыыга идеологическай актив күүтүөнэллэр оҥоро илик. Бу күннэргэ 9 звено ходуһаҕа киирдэ эрээри, киниилэргэ маассабай-политическай үлэ ситэхото тэриллэ илик.

Партия Киин Комитетын бэс ыйынааҕы Пленума партийнай тэриллэлэри иилэр үлэни чопчу социальнай - экономическай проблемалары быһаарыыны кытта ордук ыкса сибээстиилэриттэр, пропаганда утумнаах уонна деловой буолуутун хааччыйалларыгар эбэһиннэстээтэ. Онон маассабай-политическай үлэбитин суоһутэ дэлэй аһылыгы болҕомноҕун, өлгөм үүтү, эльбэх эмиэ эти оҥоруу курдук дьоһуннаах соруктары быһаарыыга дьүөрэлээхтик тэрийии— биһиги муччүрүйбэт иэспит.

И. ФИЛИППОВ,
«Чурапчы» совхоз парткомун секретара.

Партия Киин Комитетын бэс ыйынааҕы Пленума партийнай тэриллэлэри иилэр үлэни чопчу социальнай - экономическай проблемалары быһаарыыны кытта ордук ыкса сибээстиилэриттэр, пропаганда утумнаах уонна деловой буолуутун хааччыйалларыгар эбэһиннэстээтэ. Онон маассабай-политическай үлэбитин суоһутэ дэлэй аһылыгы болҕомноҕун, өлгөм үүтү, эльбэх эмиэ эти оҥоруу курдук дьоһуннаах соруктары быһаарыыга дьүөрэлээхтик тэрийии— биһиги муччүрүйбэт иэспит.

И. ФИЛИППОВ,
«Чурапчы» совхоз парткомун секретара.

Оҥорор ферматыгар совхоз плем-зоотехника И. Е. Викторова политтэрийээччинэн, кулуун сэбиэдиссэйэ А. И. Попова агитаторынан үлэлиилэр. Киниилэр коллектив үлэтин-хамнаһын, совхоз, оройуон соҥуннарын сырдатыыны балачча күүһүрүтүлэр. Манна сүрүннээн Чурапчы орто оскуолатын выпускниктара үлэлиилэр. Киниилэр дьулуурдаах үлэлэрин түмүгэр коллектив бэс ыйыгар 47 тонна үүтү ыан былаанын 28 бырыһыаныгар куоһарда. 13 ыанньыксыт графиктарын тутуһан иҥэллэр.

Сантараат сайыльгар культура үлэһитэ, агитатор Г. Г. Макарова уонна коммунист М. П. Макаров кыһыл мунньуу тэрийиигэ, сүөсүһүттэр үлэлиир уонна олорор усулуобуйаларын туһунан элбэҕи оҥордулар. Холобур, иҥитхомуос булуллан манна үүтү-аһы харайарга сөптөөх усулуобуйа тэриллиэ.

Ол эрээри маассабай-политическай үлэ эриэдэхэй үчүгэйдик тэриллибит буолбатах. Ордук Киэнгки отделениетыгар агитатордар быйаҥы айаччыларга сэдэхтик сылдьыаллар. Өлгөм үүт иҥин охсуһуу тэрээһиниэр үүс итэҕэстэр баалар. Олору туоратыыга идеологическай актив күүтүөнэллэр оҥоро илик. Бу күннэргэ 9 звено ходуһаҕа киирдэ эрээри, киниилэргэ маассабай-политическай үлэ ситэхото тэриллэ илик.

Партия Киин Комитетын бэс ыйынааҕы Пленума партийнай тэриллэлэри иилэр үлэни чопчу социальнай - экономическай проблемалары быһаарыыны кытта ордук ыкса сибээстиилэриттэр, пропаганда утумнаах уонна деловой буолуутун хааччыйалларыгар эбэһиннэстээтэ. Онон маассабай-политическай үлэбитин суоһутэ дэлэй аһылыгы болҕомноҕун, өлгөм үүтү, эльбэх эмиэ эти оҥоруу курдук дьоһуннаах соруктары быһаарыыга дьүөрэлээхтик тэрийии— биһиги муччүрүйбэт иэспит.

И. ФИЛИППОВ,
«Чурапчы» совхоз парткомун секретара.

Бэрэ ферматыгар совхоз плем-зоотехника И. Е. Викторова политтэрийээччинэн, кулуун сэбиэдиссэйэ А. И. Попова агитаторынан үлэлиилэр. Киниилэр коллектив үлэтин-хамнаһын, совхоз, оройуон соҥуннарын сырдатыыны балачча күүһүрүтүлэр. Манна сүрүннээн Чурапчы орто оскуолатын выпускниктара үлэлиилэр. Киниилэр дьулуурдаах үлэлэрин түмүгэр коллектив бэс ыйыгар 47 тонна үүтү ыан былаанын 28 бырыһыаныгар куоһарда. 13 ыанньыксыт графиктарын тутуһан иҥэллэр.

Сантараат сайыльгар культура үлэһитэ, агитатор Г. Г. Макарова уонна коммунист М. П. Макаров кыһыл мунньуу тэрийиигэ, сүөсүһүттэр үлэлиир уонна олорор усулуобуйаларын туһунан элбэҕи оҥордулар. Холобур, иҥитхомуос булуллан манна үүтү-аһы харайарга сөптөөх усулуобуйа тэриллиэ.

Ол эрээри маассабай-политическай үлэ эриэдэхэй үчүгэйдик тэриллибит буолбатах. Ордук Киэнгки отделениетыгар агитатордар быйаҥы айаччыларга сэдэхтик сылдьыаллар. Өлгөм үүт иҥин охсуһуу тэрээһиниэр үүс итэҕэстэр баалар. Олору туоратыыга идеологическай актив күүтүөнэллэр оҥоро илик. Бу күннэргэ 9 звено ходуһаҕа киирдэ эрээри, киниилэргэ маассабай-политическай үлэ ситэхото тэриллэ илик.

Партия Киин Комитетын бэс ыйынааҕы Пленума партийнай тэриллэлэри иилэр үлэни чопчу социальнай - экономическай проблемалары быһаарыыны кытта ордук ыкса сибээстиилэриттэр, пропаганда утумнаах уонна деловой буолуутун хааччыйалларыгар эбэһиннэстээтэ. Онон маассабай-политическай үлэбитин суоһутэ дэлэй аһылыгы болҕомноҕун, өлгөм үүтү, эльбэх эмиэ эти оҥоруу курдук дьоһуннаах соруктары быһаарыыга дьүөрэлээхтик тэрийии— биһиги муччүрүйбэт иэспит.

И. ФИЛИППОВ,
«Чурапчы» совхоз парткомун секретара.

Бэрэ ферматыгар совхоз плем-зоотехника И. Е. Викторова политтэрийээччинэн, кулуун сэбиэдиссэйэ А. И. Попова агитаторынан үлэлиилэр. Киниилэр коллектив үлэтин-хамнаһын, совхоз, оройуон соҥуннарын сырдатыыны балачча күүһүрүтүлэр. Манна сүрүннээн Чурапчы орто оскуолатын выпускниктара үлэлиилэр. Киниилэр дьулуурдаах үлэлэрин түмүгэр коллектив бэс ыйыгар 47 тонна үүтү ыан былаанын 28 бырыһыаныгар куоһарда. 13 ыанньыксыт графиктарын тутуһан иҥэллэр.

Сантараат сайыльгар культура үлэһитэ, агитатор Г. Г. Макарова уонна коммунист М. П. Макаров кыһыл мунньуу тэрийиигэ, сүөсүһүттэр үлэлиир уонна олорор усулуобуйаларын туһунан элбэҕи оҥордулар. Холобур, иҥитхомуос булуллан манна үүтү-аһы харайарга сөптөөх усулуобуйа тэриллиэ.

Ол эрээри маассабай-политическай үлэ эриэдэхэй үчүгэйдик тэриллибит буолбатах. Ордук Киэнгки отделениетыгар агитатордар быйаҥы айаччыларга сэдэхтик сылдьыаллар. Өлгөм үүт иҥин охсуһуу тэрээһиниэр үүс итэҕэстэр баалар. Олору туоратыыга идеологическай актив күүтүөнэллэр оҥоро илик. Бу күннэргэ 9 звено ходуһаҕа киирдэ эрээри, киниилэргэ маассабай-политическай үлэ ситэхото тэриллэ илик.

Партия Киин Комитетын бэс ыйынааҕы Пленума партийнай тэриллэлэри иилэр үлэни чопчу социальнай - экономическай проблемалары быһаарыыны кытта ордук ыкса сибээстиилэриттэр, пропаганда утумнаах уонна деловой буолуутун хааччыйалларыгар эбэһиннэстээтэ. Онон маассабай-политическай үлэбитин суоһутэ дэлэй аһылыгы болҕомноҕун, өлгөм үүтү, эльбэх эмиэ эти оҥоруу курдук дьоһуннаах соруктары быһаарыыга дьүөрэлээхтик тэрийии— биһиги муччүрүйбэт иэспит.

И. ФИЛИППОВ,
«Чурапчы» совхоз парткомун секретара.

Оройуон культурнай сырдатар учреждениелэрин үлэһиттэрин сүбэ мунньаҕар ССКП КК бэс ыйынааҕы (1983 с.) Пленумун көрдөбүллэриттэн сөп түбэһиннэрэн тыа сирин нэһилиэннэтин культурнай өттүнэн хааччыйыыны салгыы туспарыы соруктарын туһунан дакылааты райсовет исполкомун культураҕа отделын сэкиэдиссэйэ И. И. Кандинскай оҥордо.

Ааспыт кыстыкка культура учреждениелэрэ барыта 2200 ардах дьаһалы ыытан 271 тыс. киһини хаптылар. «Аһылык программатын — олоххо!» диэн девизтээх агитбригадалары көрүү-конкурс ыытылынна. Көһө сылдьар библиотечкалар сүөсүһүттэр 89,6 бырыһыаннарын хааччыйдылар. Бу үлэни Арылаах, Болтого, Толоон, Соловьев, Хоптобо, Мутудай, Хадаар сельскэй библиотекалара ордук, үчүгэйдик тэрийдилэр.

Соловьев (директор А. Абрамова), Толоон (М. Мишкина), Хадаар (А. Яковлева), Болугур (Н. Васильева) сельскэй Культура дьиэлэрэ балачча ситиһиилээхтик үлэлэтилэр. Арылаахха Культура дьиэтин иһинэн «Илгэ» агитбригада тэриллиэ. Хайахсыкка, Сылыгна уонна Мутудайга «Оскуола — производство — үрдүк үөрэх» диэн көрахсобиллаах биэчэрдэр ыытылыннылар.

Уус-уран самодеятельность жанрдарын көрүү-конкурс, СССР Композиторларын Союһун чилиэнэ З. К. Степанова кытта көрсүһүү биэчэрэ нэ-ҥнэхтээхпит, үлэ түмүктэрин рабочайдар билиллэригэр күннэтэ таһааран иҥнэхтээхпит.

Сүөһү аһылыгын бэлэмнээһин — бүттүүммүт дьыалата

Тэрээһин чуолкайданна

Былырыын Хоптоҕо нэһилиэгин үлэһиттэрэ оттоһуҥҥа активнайдык кыттыбыттара, общественнай сүөһүтэ 300 тоннаны соҕотуопкалыыр былааннаахтарын 540 тоннаны толорбуттара. Маныаха ордук кырдьаҕастар үчүгэйдик үлэлээбиттэрэ, 180 тонна оту бэлэмнииргэ ыллыммыт эбэтэлистибэлэрин 80 тоннанан аһарбыттара.

Быйыл нэһилиэк общественноһа 360 тоннаны оттуохтаах. Соторутааҕыта сельсовет исполкома, нэһилиэккэ баар тэрилтэлэр оттоһуҥҥа кыттыыларын тэрийии туһунан боппуруоһу көрөн, хас биирдии коллективка чопчу сорудахтары тиэрдибитэ, ким ханна оттуохтааҕын чуолкайдаабыта. Оттуохтаах курдук, орто оскуола коллектива 70 тонна, участковай больница үлэһиттэрэ 30 тонна, пенсионердар 180 тонна оту бэлэмниэхтэрэ.

Общественность барыта 200-чэкэ киһиэн кыттара былааннанар.

Итини тэҥэ культура үлэһиттэрэ звеноларга культурнай отуулары тэрийиэхтэрэ, кыһыл мунуктары үлэлэтиэхтэрэ. Эргиэн Диринҥээҕи предприятиета табаардары тиэйэ сылдьан атыылаһыны олохтуоҕа.

П. КОРЯКИНА,
сельсовет исполкомун секретара.

Звено тэрийэбит

Олоҕу-дьаһаҕы хаччыйар производственнай управление коллектива быылырыын сайын «Чурапчы» совхоз Сылаҥнаах отделениетыгар 50 тонна оту бэлэмниэхтээҕин 30-тан эрэ тахса тоннанан толорбута. Быйыл общественнай сүөһүгэ 70 тоннаттан итэҕэһэ суох дорохчой аһылыгы соҕотуопкалыыр соруктаах.

Онуоха 4 киһилээх бастайаннай звенону тэрийэн үлэлэтэргэ быһаардыбыт. Кинилэргэ биир тиһиликтээх тракторы сыһыардыбыт. Звено былырыын оттообут сиригэр, Түөйэ чугаһынаах Таҥхан үрөҕэр, от ыйын 4 күнүттэн саҕалаан таһаарылаахтык оттуоҕа. Итини таһынан өрөбүл күннэргэ маассабай субуотуннуктары, күүлэйдэри тэрийиэхпит.

Шефтээх совхозпут оттуттарыгар бэйэбит оҥорор бородууксуйабыт сорох көрүҥнэрин тиэйэн илдьэн атыылыахпыт, хаартыскаҕа түһэриэхпит, о. д. а. өҥөлөрүнэн хаччыйыахпыт, оттоһуҥҥа туттуллар тэриллэри оҥоруурга көмөлөһүөхпүт.

Биһиги коллективпыт Болугур нэһилиэгин общественноһа оройуон олохтоохторугар ыгырыытын сиһилии дьүүллэһэн баран, ити бэртээхэй бачыымы биһиэхэ уонна биир санаанан өйүүр.

И. ДЕГТЯРЕВ,
управление начальнигын э. т.

Болугурдардыы көмөлөһүөхпүт

нарын оҥордубут.

Соторутааҕыта буолбут производственнай мунньахха биһиги управлениебыт үлэһиттэрэ «Оттоһуҥтан ким да туора туруо суохтаах» диэн Болугур нэһилиэгин общественноһа оройуон барыы олохтоохторугар ыгырыытын дьүүллэстилэр уонна истиҥник өйөөтүлэр. Коллектив рабочайдара шефтээх совхозтарыгар сүөһүгэ дорохчой уонна сүмэһиннээх аһылыгы бэлэмнээһиҥҥэ төһө кыалларынан кэдьүүстээх көмөҥ оҥорорго баҕаларын биллэрдилэр.

Г. ДРАГУНОВ,
дьиэ-уот, коммунальнай хаһаайыстыба производственнай управлениетын начальника.

ҮҮТ ЗАВОДА ТУТУЛЛАР

Оройуон киэҥигэр смена аҥа биэс тонна үүт бородуукталарын оҥорор кыамталаах саҥа заводу тутуу саҕаланна.

Бу объекты Михаил Терентьевич Баловинцев солайар 5 киһилээх бригээдэтэ тутар. Коллектив төһө да дьоҕуһун иһин, интернациональнай составтаах: манна нуучча, беларусь, молдован баалар. Кинилэр, биир дьиэ кэргэн курдук, иллээхтик олороллор, көхтөөхтүк үлэлиллэр.

—Дьонум бары да тутуута дэгиттэр дьоҕурдаахтар. Хас биирдибит болуотунньуктуурун таһынан сварщик, бетонщик, электрик, сантехник үлэлэрин үчүгэйдик сатыыр. Онон саҕалаабыт объекпытын тиһэҥэр тиийэ бэйэбит ситэрэр баҕалаахпыт,—диэн кэпсиир бригэдьиир М. Т. Баловинцев.

Завод уопсай сметнай сыаната—165 тыс. солкуобай. Элбэх үлэни, сатабылы эрэйэр тутуу. Бригээдэ чилиэннэрэ матырыйаалы таһыыттан, бөрөбиэлэри тиэрамаҥа эрбэтиттэн саҕалаан дьиэ акылаатын өхсөн бүтэрбиттэр. Ыарахан оборудованиелар туруохтаах сирдэриҥэр ордук бөҕө-таҥа сваллары туруорбуттар.

—Саамай ыарырҕатар боппуруоспутунан матырыйааллары тиэйэр-таһар үлэлэр буолаллар. Райсовет исполкомун туһаннаах быһаарыыта баарын үрдүнэн, биһиэхэ транспортынан көмөлөһүөхтээх тэрилтэлэр баччаанта диэри туох да оҥоро иликтэр. Балачча үлэлиэх дьоннор матырыйаал суоҕуттан сотору-сотору олорон хаалар турукка киирэбит,—диир прораб Д. Д. Трофимов.

Бригээдэ, матырыйаалынан үчүгэйдик хаччыллыннаҕына, бу наадалаах объекты быйыл алтыныы ыйга диэри бүтэрэргэ соруктанар. Тутаччылар үлэлиргэ, заводу болдьоҕор бүтэрэ охсорго баҕалара улахан. Онуоха туһаннаах тэриллэлэр көмөлөрө эрэйиллэр.

В. РУФОВ.

СНИМОККА: бригээдэ чилиэннэрэ (хаҥастан) В. А. Бабицкай, В. И. Купреев, В. Ф. Крупин, бригэдьиир М. Т. Баловинцев уонна В. М. Баловинцев үлэлэрин сүбэлэһиллэр.

Автор фотота.

АРХАНГЕЛЬСКАЙ. Шкипцынскай өрөмүөннүүр механическай завод хотугу өрүстэриннэн уһаарыыга тимирбит уонна кытыыга хаалан хаалбыт маһы хомуйан щепаны—целлюлоза-кумааҕы промышленноһыгар туттуллар сырьену бэлэмнии үрдүк механизациллаах уста сылдьар заводу оҥорон таһаарда.

ЛЬВОВ. «Конвейер» холбоһукка хос-хос салгымтыалаахтык хатылаан операциялартан завод конвейердарын үлэлэтээччилэри босхолуур автоматическай манипулятордары серийнэйдик оҥорон таһаарыы саҕаланна. Модульнай оҥоһуулаах буолан манипулятордар араас аналлаах оборудованиелары дэбигис «тиксиһиннэртиллэр». Роботтар үлэлэтэр конвейердаах автоматизированнай комплекстары имигэстик таҥарга суоттаммыттар.

(ССТА).

Оскуола—производство

Үтүө үгэһи утумнаан

КЭННИКИ сылларга Сылаҥ орто оскуолатын выпускниктара «Чурапчы» совхозка үлэлии тахсыылара үтүө үгэскэ кубулуйда.

Былырыын бүтэрбиттэр бука бары Сылаҥ отделениетыгар сүөһү иитиитигэр хаалбыттара. Уолаттар биригин Советскай Армия сиһиниэхтик тутардылар. Оскуолатааҕы тиһэх балта выпускниктарга, ситин-хотуу аттестатын сэргэ, совхоз производствотыгар үлэлии тахсар путевкалар туттарылыннылар. Оскуоланы бүтэрбиттэр бары тутуспутунан «Чурапчы» совхоз Сылаҥнаах отделениетыгар Бэрэ уонна Уһун Күөл фермаларыгар үлэлии тахсарга өссө саас муус устарга быһаарыммыттара. Кыһынын быраабыныыктарга ыаннааксыттары солбуйбуттара. Саас Бэрэ ферматын хотонун үрдүн хаарын түһэрбиттэрэ. Оҕолор бары сайын ахсын совхозка үлэлиир опыттаахтар. Оскуолаҕа сүөһү иитиитин уонна трактористар идэлэригэр үөрэммиттэрэ.

Выпускниктар партия норуот иннигэр туруорбут сүүкэн соругун — дойду Аска-үөлгэ программатын олохтоох киллэриигэ дьулуурдаахтык үлэлиэхтэрэ, тыа сирин олоҕор активнайдык кыттыахтара диэн эрэнэбит.

М. ПОПОВА,
оскуола директорын иитэр үлэҕэ солбуйаачыта.

БИИР ДА ЧААС БЫЛДЬАҺЫКТААХ

Биһиги отделениебыт быйыл 2640 тонна оту, ол иһигэр мин салайар 6 киһилээх кэлим механизациллаах звеном 670 тоннаны, соҕотуопкалыахтаах. Маршруппут бастайаннай — Кындал нөҥүө алаастарга үлэлиэхтээхпит. Оҥо чутастааҕы 5-6 алааһы оттоон баран тиийиэхпит. Үлэбитин Буор Ураһаттан саҕалаатыбыт. Охсооччубут опыттаах тракторист Е. Е. Седалищев үлэлээбитэ 3-4 хонно. Иккис оҕустараччы ходуһаҕа эмиэ киирдэ.

Ол эрээри итэҕэс-быһаҕас элбэх. Биир тракторбыт баччаанта диэри ыһыытан босхолоно илик. Хаһан кэлэн, өрөмүөннэнэн үлэҕэ киирэрэ биллибот. Оттон 4 тракторынан үлэлииргэ табыгаһа суох. Кеһе сылдьар сварочнай агрегат быйыл да булуллубата. Тракторбыт кыратык да саахалланналлар эрэ хас эмэ көстөөх сиртэн бөҕүөлэккэ кэлэн өрөмүөннүүбит, элбэх күн-дьыл сүтэр. Звеноҕа соҕотох балаккалаахпыт. Оҕустараччылардыт ол иһин нөҥүө алаастартан кэлэн биһитини кытта хоноллор. Төттөрү-таары тиэстэргэ эмиэ үүс биириэмэ сүтэрин таһынан, аҕыйаҕа суох уматык ороскуоттанар.

Агитаторынан авспыт сайын сельсовет исполкомун председателэ К. К. Павлуцкай үлэлээбитэ. Тиһигин быспакка сибээстэспитэ. Республика, оройуон сонуннарын, үлэтин-хамнаһын туһунан билэ олорбуппут. Оттон агитбригада биһиэхэ сылдьыбатаҕа ыраатта.

От үлэтэ саҕаланна эрэ, онон бу итэҕэстэри туоратарга биириэмэ өссө да баар. Салайаччылар үлэни-хамнаһы атахтыыр сүрүн-сүрүн итэҕэстэри туоратар дьаһаллары уталыппакка ылан иһэллэрэ наада.

Сайыҥны күн сылы аһатар диэн мэҥэҕэ эппэттэр. Хас биирдии отчут бу былдьаһыктаах кэмнэ биир да чааһы халтайга ыыппакка туруулаһан үлэлиирэ, саҕалаа да оту хаалларбакка сирийэн-хоруйан оттуура наада. Мин звеном дьонун санаалара—итиннник.

П. СОЛОВЬЕВ,
звеньевой.

Болтого.

СЕЛЬСОВЕТ ТЭРИЙИИТИНЭН

Мэлдьэхси учаастагын быыбардааччыларын туруорсуулларынан Хоптоҕо сельсоветын исполкома соторутааҕыта Диринтэн Мэлдьэхситэ бараҥа Сылгынах үрэҕин массыына, трактор иннибэккэ туоннуттуна оҥоттордо.

Мэлдьэхси учаастагын быыбардааччыларын туруорсуулларынан Хоптоҕо сельсоветын исполкома соторутааҕыта Диринтэн Мэлдьэхситэ бараҥа Сылгынах үрэҕин массыына, трактор иннибэккэ туоннуттуна оҥоттордо.

Аҕыйах да буоллаллар туруулаһан, дьулуһан үлэлээн мэлдьэхсилэр сыл ахсын элбэх эрэйи көрдөрбүт, сырыыны-айаны хаайбыт үрөҕи туоруур суолу оҥорон быыбардааччылар туруорсуулларын толордулар.

Т. СОКОЛОВА.

Аҕыйах да буоллаллар туруулаһан, дьулуһан үлэлээн мэлдьэхсилэр сыл ахсын элбэх эрэйи көрдөрбүт, сырыыны-айаны хаайбыт үрөҕи туоруур суолу оҥорон быыбардааччылар туруорсуулларын толордулар.

Т. СОКОЛОВА.

ЭЙЭНИ КӨМҮСКҮҮРГЭ ДЬУЛУУР

Эйэҕэ дьулуһар күүстэр Прагаҕа буолан аастыт Бүтүн аан дойдутааҕы Ассамблеялара атаарылларыбыт «Эйэ уонна олох иһин, ядернай сэриини утары» диэн лозунга киһи аймах бүтүннүүтүн дьулуурун түмүллэн кэстүүтүнэн буолла. 132 дойду ыыппыт 3 тыһыынчаттан таҥса дьоҥҥун түмэн туран, кини норуот сэриини утары хамсаһына бүгүн хайдахтаах курдук модун күүстээх буолбутүн демонстрациялаан көрдөрдө. Аан дойду бүттүүнүн норуоттарын төрүт интэриэстэригэр этиҥнэ дьулуһууларыгар дириҥник утары турар американскай милитаристтар уонна кинилэр НАТО-ны реакционнай көмөлөөччүлэрин авантюристскай курстарыгар сир үрдүн бороспуой дьоҥноро ядернай сэрии суоһаанын утары турунууну күүһүрдүүнэн хардарал_лар.

Эйэни көмүскүүр иһин хамсаһын историята уонунан сылларынан мунурдаммат. Ол эрээри аастыты кытары тэҥнэтиллэ кини бүгүн ураты болдьоҕордоох. Олортон кылаабынайдара билигин тыл, көҥнөрү кутталлаах, быстах буолбакка, киһи аймаҕы имири эйэр кутталлаах сэрии суоһаанын туһунан барарыгар сытар. Оттон ити — билиҥги кэмнэ сэриини утары хамсаһын атын ураты бөлүөтигэр биричиинэ: ядернай ирдэҥкилэр былааннара биһиги планетабытыгар бүтүн күүтүгэр буруйу оҥоруунан буоларын уонна кутталлаҕы өйдөөн сэриини утары хамсаһыннга коммунистартан консерватордарга тиийэ араас идеологическай платформалаах саамай киэҥ политическай күүстэр тардыстыбалар.

Ити политическай күүстэри бир төрүккэ ологуран түмүү — ядернай тэҥнэстиини халбарытарга истиҥник бастыҥ баҕарааччылар барыларын дьоһуннаах соруктара ити. Онуок түмүүгэ улахан оруолу Прагатааҕы «Эйэ уонна олох иһин, ядернай сэриини утары» Бүтүн аан дойдутааҕы Ассамблея курдук, ол эрэ кэнниэ Амстердамҥа буолан аастыт «Аан дойду врачтара ядернай сэриини халбарытар иһин» тэриллэ аан дойдутааҕы конгреһын курдук, бала ҕан ыйын 1 күнүгэр ыытыллыахтаах Эйэ иһин аан дойдутааҕы профсоюзнай хамсаһын күнүн курдук аан дойдутааҕы акциялар толороллор.

Социалистическай уонна капиталистическай дойдулар ыытыктанар политическай деятеллэрэ, ученайдар, суруйааччылар, таҥара дьиэтин үлэһиттэрэ ядернай тэҥнэстэн суоһаанынан туораторга ыытырар этиилэрэ аан дойдутааҕы общественнай ойго-сахааҕа этиэннэ эйэҕэ дьулуһар күүстэри түмүүгэ улахан сабыдыаллаахтара биллэн турар. Арҕаатыы деловой дьоҥнор араас общественнай тутуллаах дойдулар икки ардыларыгар хардарыта барыстаах эргиэн-экономическай сыһыаннаһыылары өйөөһүннэрэ эйэ дьыалатыгар эмиэ оннук үтүө туоскуллаах. Эйэҕэ дьулуһар күүстэр түмүллүүлэригэр араас общественнай тэриллэлэр икки ардыларыгар сибээстэр эмиэ көмөлөөллөр.

Вашингтон милитаристскай курсун утары туһаайыллыбыт сэриини утары хамсаһын кэккэтитэр американецтар эмиэ турунуулар. Бүтүн аан дойдутааҕы Ассамблеяҕа кинилэр делегациялара саамай элбэх дьоҥноохтордон биирдэстэрэ эта. Кинилэр Прагаҕа аттаныахтарын иннинэ Холбоһуктаах Штаттарга сэбиэдиссэйдэрин эйэр иһин охсуһуу күнэ этаарыллыбыта: манифестациялар буолбуттара, байыаннай базалар, маассабайдык кылдьыбат сэрии сэптэрин өндөрөр таһаарар заводтар, олору ырытан оҥорор лабораториялар кинилэр ааннарыгар пикеттар туруоруллубуттара. Ити охсуһуу күнэ АХШ-тар наһилиэннэрэ улам ордук киэҥ арангалара империализм буруйунан сана сэриҥ кутаата күүдэпчиэннэриэ кинилэр дойдуларын территориятын аан дойду маҥнайгы уонна иккис сэриилэригэр курдук тумнуо суоҕун өйдөөн иһаллэрин көрдөрдө.

Вашингтонна даҕаны, ол курдук, НАТО атын государстволарын столицаларыгар даҕаны ядернай сэриини утарыа киэн, аан дойдуну бүтүннүүтүн ураабар каамайдаах турунуулары аахсыбат буолуохтарын сатаммат. Ити турунуулар дуорааннара Сэл диэтэр АХШ уонна ССРС ядернай арсеналларын тоҥоруу туһунан резолюцияны дьүүллэспит американскай конгреска тиийэ ньиргийдэ.

Арҕаа Европаны ылан көрөр буоллахха, манна сэриини утары тэнийбит хамсаһын далааһыыттан уонна күүһүттэн НАТО дойдуларынааҕы былаастар куттаналлар. Кинилэр ити хамсаһыны саба баттыырга уонна аатын-суолун түһэрэргэ мэҥнэҕэ кыһамматтар. Ол үрдүнэн сэриини утары турунуулар сабыдыаллара үүнэр. Ол сабыдыал, холобур, Арҕаа Европа уонунан куораттарын муниципалитеттарын кинилэр территорияларын ядернай сэрии сэбэ суох зоналарынан биллэрэр туһунан быһаарыныылларыгар, ону тэҥэ Дания парламена Арҕаа Европаҕа сана ракетнай-ядернай сэрии сэбин тарҕатан туруоруу былаанын өйүүртэн аккаастаныытыгар көстөр.

«Сэриини утары маассабай хамсаһын, — диэбитэ табаарыс Ю. В. Андропов, — эйэ туһугар дьоһуннаах фактор. Государственнай деятеллэр уонна правительстволар, өскөтүн кинилэр бэйэлэрин норуоттарын дьулуурдарын күндүтүк саныыр буоллахтарына, ону аахсыбат буолуохтарын сатаммат». Бүтүн сэриини утары хамсаһыннар Вашингтон уонна кини НАТО-нан сөхтэлэхтэрин буруйу оҥорор былааннарыгар утарылаһыы киэҥ народнай фронта буола кубулуйаллар. Советскай Союз, атын социалистическай дойдулар, эйэҕэ дьулуһар бары государстволар эйэлээх дьүккүөрдэрин кытары биирдэ ити чахчы прогрессивнай киһи аймах ядернай тэҥнэстии туоратыллыах тустаах уонна туоратыллыаҕа диэн эрэлин бөдөрөтөр.

Т. КУДРЯВЦЕВА,
(ССТА).

Сайын барахсан.

П. Оконешников фотота.

БАРЫБЫТ ЫТЫК ИЭҺЭ

Ветеран санаатын этэр

Фашистскай Германияны кыайыы 40 сыла туолуутун чиҥнигэр оройуон үлэһиттэрэ ыытыллыбыт социалистическай эбэһээтэлистибэлэригэр мин иккки суолу эбии этиэхпин баҕарабын.

Биириҥэ, Советскай былааһы олохтуур иһин охсуһуута, Аҕа дойду Улуу сэриитин фронтарыгар сырдык тыыннарын толук уурбут буойуттарга аналлаах паамятыныыктар саас-үйэ тухары махталлаах дьоҥсоргэ сүгүрүйэн аанар сирдэриҥэн буолуохтара, олох кырдьыктаах историятын көлүөнэттэн көлүөнэҕэ кэпсии туруохтара. Үтүө быһыыны үйэтитии биһиги мүччүүйбэт кэспит.

Ону хайдах толоробут? Чурапчы сэлиэннээтиттэн оҥоһуллубут паамятныыктар көрүүтэ-хаҥкыыта суох кэриэтэ тураллар, тастара оҕолор мустан оонньуур, арыгыыттар түмэн аанар сирдэригэр кубулуйан эрэллэр. Военкомат тумулунаҕы обелиск тула өттүн буорун диринник астаран ылбыттар, хаҥас өттүнэн мөйдүү автомашиналар суолламмыттар. Онон быыытталаан эрэрэ көрөргө толоос. «Маарыкчаан» кинотеатр таһынааҕы пьаматыныык турар сириттэн буорун бульдозеррыан тоҕута астаран суолу өрөмүөннэһиҥнэ туһаммыттара аннынааҕы мууһа ирэн сирэ сиҥнэн эрэр.

Итиэннэ болҕомтону уурарга, быһаарыылаах дьаһалы ылларга уолдьаста.

Паамятныыктары көстүүлээх гына олбуордуохха, тастарыгар мастары, сибэккилэри үүнэриэххэ, пионерскай, комсомольскай тэриллэлэр шефтэһиилэрин тэриллиэххэ. Сибэкки, венок уурарга аналлаах постаменнары оҥорторуохха, Түүнүн электролампалар умуллубакка умайаллаллар, хааччыйыахха.

Иккиһиҥэн, Аҕа дойду Улуу сэриитигэр оройуоммут 2100-тэн таҥса эдэр-чэгиэн уолаттара кыырыктаах кыргыһыылар иннинэ кирбиилэригэр сылдьан Ийэ дойдубут кэҥүлүн, чиэһин эрдэхтик көмүскэспиттэрэ, онардарыттан ордуктара сэрии толоонуттан эргийбэтэхтэрэ. Кинилэр бойобуой сырыыларын үөрэтии, аатталарын үйэтитии биһиги барыбыт гражданскай иэспитиэн буолар.

Маныаха Аҕа дойду Улуу сэриитин историятын хоһун тэрийэр ордук туһалаах буолуох эта. Ону кыраайы үөрэтэр музейбыт чугаһыгар оҥорор ордук буолуоҕ диэн Е. И. Курашов этиитэ штабтана сылдьыбат дьиэтин эмиэ отно көһөрөн аҕалыах баара. Онон музей турар томторун атыттартан түспатыйан көстөр гына саҥалыы былааннаан оҥоруохха диэн этэбин. Оройуон биллиилээх дьоннорун бюстарын, мемориальнай дуоскалары эмиэ манна мунньуохха.

Уопсайынан, бу боппуруоска оройуон үлэһиттэрэ хаһыатыйын бэйэлэрин санааларын атастаһан туреллар эрээри Чурапчы сельсоветын исполкома ону сэҥээрбэт курдук.

Общественность бүттүүнэ турунньаҕына, хас биирдии киһи бэйэтин ытыктыан иһин курдук санаан ыытыан комелостөҕүнэ ити барыта кыаллыан сеп. Оттон ол кэнэҥэски ыччаттарбытын итиигэ улахан комелөох буолуоҕ саарбаҕа суох.

В. А. МАКАРОВ,
сэрии, үлэ ветерана.

РЕДАКЦИЯ ПОЧТАТЫТТАН

Сиэргэ баппат быһыы

Эрилик Эристиин аатынан совхоз Хоптоҕотоойу отделениетын Уолан диэн баанынатын ыһыыта бэркэ үүнэн эрэр. Ол эрээри ону көрүүхарайыы быстар мөлтөх. Манна күн ахсын суоһуоллаан ыытыллыбыт ыытыы. Оттон муоста муччу уктэбит киһи атаҕын эчэтиэх курдук алдьанан адарайдаммыт. Маны өрөмүөниэтиэх баара.

В. ИГНАТЬЕВ.

Эрэйдээх муоста

Чурапчы сэлиэннээтиттэн Мурун Тыыммыйаҕа туоруур муостанан күннэ сүүһүнэн киһи толору киирэр.

Совхоз атын да бааныналарын күрүөлэрэ ситэ өрөмүөнэммэтилэр.

Үтүө киһи элбэх сыратын биэрэн ыспыт үүнүүтүн сүөһүгэ тэбистэрии—сиэргэ баппат быһыы.

Т. СОКОЛЬНИКОВ,

«Чурапчы» совхоз дирекцията уонна профкома, үлэ ветерана

НОВГОРОДОВ
Михаил Дмитриевич

ыараханнык ыалдьан өлбүтүнэн бокуонньук оҕолорутар, аймахтарыгар кутурҕаннарыы тиэрдэллэр.

Таптыыр ийэбит эбэбит, аймахпыт колхоһунай тутуу ветерана

ПЕТРОВА
Евдокия Степановна

өлбүтүн, дириҥник курутуйан туран, бокуониьук билэр дьоҥнорутар ыытыллыыбыт.

Кыргыттара, кутуоттэрэ, сиэннэрэ, аймахтара.

Редакторы солбуйааччы
С. Н. ЧИЧИГИНАРОВ.

ҮӨРЭХХЭ ЫҢЫРАР ЯКУТСКАЙДААҔЫ МЕДИЦИНСКЭЙ УЧИЛИЩЕ

Орто оскуоланы бүтэрбиттэри

Акушерскай отделениеҕа. Үөрэнии болдьоҕо—2 сыл 6 ый.

Фармацевтическай отделениеҕа.

Уопсай профиллаах медицинскэй сестралар үөрэхтэриигэр.

Оҥо учреждениеларын медицинскэй сестраларын үөрэхтэриигэр.

Баларга үөрэнии болдьоҕо—1 сыл 10 ый.

Орто оскуоланы уонна ахсыс кылааһы бүтэрбиттэри.

Фельдшерскэй отделениеҕа. Үөрэнии болдьоҕо: орто оскуоланы бүтэрбиттэргэ—2 сыл 6 ый, 8 кылааһы бүтэрбиттэргэ—3 сыл 6 ый.

Документтэр орто оскуоланы бүтэрбиттэртэн атырдьах ыйын 14, ахсыс кылааһы бүтэрбиттэртэн атырдьах ыйын 1 күннэриигэр диэри тутуллаллар.

Киирии экзаменнар атырдьах ыйын 1—20 күннэриигэр ыытыллаллар.

Орто оскуоланы бүтэрбиттэргэ: химиэҕэ (тылынан), нуучча тылыгар уонна литературатыгар (суругунан); ахсыс кылааһы бүтэрбиттэргэ: математикаҕа (тылынан), нуучча тылыгар уонна литературатыгар (суругунан).

Үөрэхтэрин «5» сыананан бүтэрбиттэр уонна хайдал грамоталаахтар (экзамен туттарар предметтэриигэр) экзамена суох ылыллаллар. Киирии экзаменнары «4» уонна «5» сыананан туттарбыттар стипендиянан хааччыллаллар.

Директор аатыгар бэриллэр сайабылыанньаҕа сыһыарыллаллар: үөрэх туһунан документ (дьиҥнээҕэ), үлэлиир эбэтэр үөрэммит сиртэн характеристика, үлэ книжкэтин куоппуйата, 286 №-дээх форманан медсправка, автобиография, 3х4 см кэмэйдээх фотокарточка, райком направлениета.

Аадырыа: 677005. Якутскай к., Лермонтов уул. 40, приемнай комиссия. Телефон 2-04-94

БИҺИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовай индекс 678700. Чурапчы с., Карл Маркс уул. 12. ТЕЛЕФОННАРБЫТ: редактор — 21-395, отделлар — 21-495, уопсай 21-505.

«Саҥа олох» («Новая жизнь»)— орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета народных депутатов Якутской АССР.

Индекс 54907. Газета выходит по вторникам, четвергам и субботам на якутском языке. Объем 1 печ. лист. ЧУРАПЧИНСКАЯ